

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
Malarvili, Sugumaran
Pb 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
Vår ref: 14/2382-2/PHLE/KAVO
Dato: 05.12.2014

Høringsuttalelse

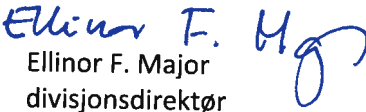
Vi viser til brev av 20.10.2014 om uttalelse i aktuelle høringssak med frist 5.12.2014. Folkehelseinstituttet (FHI) stiller seg bak hovedlinjene i høringforslaget. Forslaget om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak etter barnevernsloven til å omfatte flere tiltak enn i dag og å senke vilkårene for å pålegge eksisterende tiltak, innebærer en bedre gradering av samfunnets hjelpetiltak overfor utsatte barn og unge. Vi mener likevel at et vesentlig hensyn vedrørende organisering av beslutningsmyndighet for pålagte hjelpetiltak mangler i høringnotatet. Under gis et helhetlig overordnet svar på høringforslaget og deretter et innspill med forslag til hvor beslutningsmyndigheten kan legges.

Barneperspektivet taler for at manglende frivillighet hos foreldre ikke skal hindre tiltak som kan bedre utsatte barns omsorgssituasjon og forebygge omsorgsovertakelser. Vilårene for å pålegge hjelpetiltak etter barnevernsloven er i dag meget strenge og få tiltak er tilgjengelige som pålagte tiltak. De foreslåtte kompensierende-, omsorgsendrende- og kontrollorienterte tiltakene sees som gode virkemidler i denne sammenhengen, og dette gjelder også de foreslåtte endrede vilårene for å pålegge tilsyn. FHI vil her særlig fremheve at man i mange omsorgsendrende tiltak må sikre særskilt kompetanse på å etablere samarbeid med foreldre, hvilket betyr at foreldre som i utgangspunktet ikke samtykker likevel kan bevegges inn i samarbeid. Når det gjelder spørsmål om tidsavgrensning for pålagte hjelpetiltak, så vurderes den foreslåtte tidsrammen på ett år fra vedtakstidspunktet med mulighet til å forlenge med ytterligere ett år som god. Begrunnelsen for dette er at tidsrammen må være tilstrekkelig vid til at tiltakene skal få anledning til å virke.

I høringnotatets kapittel 7 og 8 gjøres en drøfting av hvor beslutningsmyndigheten ved pålegg av hjelpetiltak skal legges og denne drøftingen er mangelfull på et viktig punkt. Forslaget innstiller på at fylkesnemnda skal ha vedtaksmyndighet. Vi mener en kunne tematisere enkelte ulemper ved en slik praksis. Det ligger i sakens natur at behandling i fylkesnemnda representerer en belastning for foreldre fordi en slik behandling er en rettsak-liknende situasjon der foreldre overværer barnevernets omfattende saksfremlegg. FHI mener at den menneskelige belastningen en fylkesnemndsbehandling representerer for foreldre bør tillegges betydning. Dette kan være viktig for å øke foreldrenes involvering i og samarbeid rundt hjelpetiltak som pålegges for barnets beste. Ved valg av saksbehandlingsprosedyre bør det gjøres en helhetlig vurdering av alle vesentlige hensyn. Pålagte hjelpetiltak vil være av mindre inngripende karakter enn de tiltak som per i dag behandles i fylkesnemnda, hvilket tilsier at vedtaksmyndighet kan legges til et lavere nivå. Hensynet til

rettsikkerhet ved vedtaksmyndighet i barneverntjenesten kan ivaretas ved at to barnevernansatte sammen fatter vedtak og fylkesnemnda får rolle som klageinstans. Foreldre som bestrider gyldigheten av et pålagt hjelpetiltak kan da prøve vedtaket i fylkesnemnda. En ytterligere fordel ved å legge vedtaksmyndighet til barneverntjenesten er at merarbeidet for fylkesnemndene derved reduseres vesentlig. FHI stiller derfor spørsmålstegn ved nødvendigheten av fylkesnemndbehandlinger ved pålegg om hjelpetiltak, når slike vedtak kan gjøres på en god måte i barneverntjenesten.

Vennlig hilsen

Ellinor F. Major
divisjonsdirektør

Kari Voll
kontorsjef